

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут Педагогічний

Кафедра початкової освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СЦЕНІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ**

Освітня програма 013 «Початкова освіта»

Рівень освіти перший (бакалаврський)
за спеціальністю 013 Початкова освіта
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від “12” грудня 2023_р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сценічна майстерність
Викладач (-і)	Барило Світлана Богданівна
Контактний телефон викладача	0681855403
E-mail викладача	svitlana.barylo@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є сценічна майстерність вчителя початкових класів. «Сценічна майстерність» – складова блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань: ознайомлення з основами художніх знань, історичними аспектами генезису театральних дійств та їх різновидами, формування навиків оперувати різними видами аналізу мистецьких творів, явищ та їх інтерпретації, вміння проводити репетиції та підготовку до театралізованих заходів у початковій школі, оформляти афіші, програми, запрошення, розвивати творчі здібності, креативність, естетичний смак, сценічну культуру; збагачувати власний сценічний досвід для подальшого використання у професійній діяльності.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є оволодіння змістом і методикою сценічної діяльності, широким спектром стилів та форм театралізованих дійств, складним компонентом знань, пов'язаних з специфікою сценічного мистецтва. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є виховання творчого колективу учнів, виробленням умінь і навиків сценічного мовлення, міміки, руху,	

жестикуляції, сценічної дії, необхідних для організації позакласної виховної роботи в початковій школі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	ПО	4	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Тема 1. Театральні жанри.		2	2 5
Тема 2. Основи сценічної діяльності.		2	4 10
Тема 3. Сценічна увага, уява.		2	4 5
Тема 4. Сценічний рух, міміка, жестикуляція.		2	4 15
Тема 5. Сценічна дія. Ігровий ритм.		2	2 10
Тема 6. Підготовка до театралізованих дійств у ППШ. Акторський тренінг.		2	2 15
ЗАГ.		12	18 60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Лекція - Семінарське заняття - 45 балів Самостійна робота - 5 балів Індивідуальне завдання -		

Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота виконується на останньому практичному занятті, оцінюється у 5 балів. Завдання для контрольної роботи створюються на основі тем, які даються на самостійне опрацювання студентами. Для заочної форми навчання домашні роботи виконуються студентами в електронному варіанті за 10 днів до початку сесії.
Семінарські заняття	Проводяться згідно розкладу. Пропуски відпрацьовуються за кожне заняття з додатковим індивідуальним завданням.
Умови допуску до підсумкового контролю	Упродовж навчального семестру студенти повинні набрати 50 балів для допуску до заліку.
Підсумковий контроль	Залік, комбінована форма здачі
	Максимальна кількість балів -100

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються студентами, що навчаються за індивідуальним графіком.

Академічна доброчесність: неприпустиме списування та плагіат.

Відвідування занять: Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання завдань із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести і тільки тоді буде допущений до складання заліку.

Неформальна освіта: рекомендована платформа Zoom

8. Рекомендована література

1. Багірова В. Ми чекаємо Миколая: вірші, казки, оповідання, п'єси для дітей. 2-ге видання. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. 148 с.
2. Барило С. Б. Сценарна робота соціального педагога. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ: Вид-во «Берегиня», 2006. 45 с.
3. Барило С.Б., Качмар О.В. Основи сценічного та екранного мистецтва. Навч.-мет. програма та методичні рекомендації для студентів спеціальності «Початкова освіта» вищих навчальних закладів 3-4 рівня акредитації. Івано-Франківськ: ПП «Видавнича справа», 2012. 30 с.
4. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка “обману”: навч. посіб. вид. 2-е випр. та доп. Київ : Ліра-К, 2016. 304 с.
5. Будна Н. О., Паранова Н. І. Дитячий театр. Байки. Вип. 4. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 112 с.
7. Вайно М. Е., Житницький А. З. Сценарна майстерність. Навчальний посібник. Книга 2 . Івано-Франківськ : Місто НВ, 2015. 144 с.
6. Валькевич Р. А. Сценічна культура у педагогічному просторі. Кіровоград, 2015. 126 с.
9. Валькевич Р. Сценічна культура та виконавська діяльність. Зібрання статей з питань культури сценічно-виконавської діяльності майбутнього вчителя. Наукове видання. Кіровоград, 2019. С. 50-53.
7. Верховинець В. М. Весняночка. К.: Муз. Україна, 1989. 343 с.
8. Владимірова А. Л. Метод моделювання художньо-творчого процесу на уроках музики. Педагогічні науки: Зб. наук. праць. Випуск 25. Херсон : Айлант, 2001. С. 62-66.
9. Ворожейкіна О. М. Театр для малюків (початкова школа). Харків : Вид. Група «Основа», 2011. 207 с.
10. Гнатюк М. М., Сулятицький М. І. Свічадо зореслова :

Посібник-хрестоматія зі сценічної мови для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 532 с.

11. Гладишева А. О. Сценічна мова. Дикційна та орфеепічна нормативність. Навч. посібник. Київ : НБ-ПНУС, 2007. 265 с.

12. Грицан Н. Слово у поетичному театрі : Навч.-мет. посіб. Івано-Франківськ, 2008. 300 с.

13. Грицан Н. Техніка сценічного мовлення. Івано-Франківськ, 2008. 238 с.

14. Дерій Б. Не гави, а забави. Сценічні мініатюри для молодших школярів. Тернопіль : Підручники і посібники, 2005. 52 с.

15. Житницький А. Драматургія масових театралізованих заходів. Навч. Посіб., 2 –ге вид. Перероб. І виправ. Х.: Тимченко, 2005.

16. Ключко В. В. Ритміка та музичний рух: навч. посіб. для студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів. Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2015. 158 с.

17. Кукурудза Н. В. Мастерність ведучого: Навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2020. 176 с.

18. Мальковська О. Д. Формування сценічної майстерності акторів як наукова проблема: аналітичний огляд. Вісник Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Серія: педагогічні науки. № 3 (2019).

19. Нова українська школа: поради для вчителя. Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

20. Прийоми акторської майстерності та імпровізаційні вправи на заняттях із сценічного руху як одна з умов самореалізації учнів вокально-хорового відділення : http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37435

21. Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору: Навчально-методичний підручник. Київ : Шк. світ, 2008.

22. Суровцев В. Формування у молодших школярів виконавської майстерності засобами театральної педагогіки / *Практична психологія та соціальна робота*. 2003. № 5. С. 61-67. 25. Теорія і методика мистецької освіти. Збірник наукових праць. Вип. 16 (21). Частина 1. Київ : НПУ, 2014. С. 68-71.

23. Ткаченко. Т. В. Формування вокально-сценічної культури студентів мистецьких факультетів педагогічних вузів [Текст]: монографія. Харків : ХНПУ ім. Г. Сковороди, 2016. 307 с.

24. Тополевський В. Педагогічний вплив на розвиток творчої індивідуальності майбутнього актора. Культура України. Серія: Мистецтвознавство. Харків. 2015. Вип. 51. С.144–151.

25. Шейко Ю. П. Пошук живого слова. Навч. посіб. З подолання проблем сценічної мови. Харків : Колегіум, 2017. 188 с.

Інформаційні ресурси

<https://naurok.com.ua/konspekt-zanyattya-aktorska-maysternist-scenichna-na-vnist-252302.html>

<https://naurok.com.ua/vidkrite-zanyattya-scenichna-uvaga-1-207954.html>

<https://naurok.com.ua/vidkrite-zanyattya-robota-nad-stvorenniam-scenichnogo-obrazu-207949.html>

Викладач: доцент Барило С.Б.